

olasz- és a spanyolkérdésben az angolszászok követtek el súlyos hibákat, azzal a különbséggel, hogy az ő módszereik kevésbé átlátszóak és sokkal ügyesebbek. A baj az, hogy valami tehetetlenségi nyomaték folytán az oroszok még azokat is maguk ellen haragítják, akik barátaik, míg az angolszászok akár akarják, akár nem, mindenütt a jobboldalt támogatják.

Mik a terveid? Örömmel hallok, hogy te is hazalátogatsz. Jó volna, ha találkozhatnánk. Én május 7-én indulok. Szerencsére feleségemmel együtt, noha már úgy volt, hogy betegsége miatt nélküle kell elindulnom. Amint mondtam, egy összeomlott, sivár Magyarország, emlékeim temetőjébe térek vissza. A vizontlátás, éppen, mert nagyon szeretem azt az országot, szörnyű lesz.

Családoddal együtt, feleségem nevében is, meleg barátsággal üdvözöl

PIL 704. f. 130. ó. e. (fogalmazvány). Közli: KMVÍ II. 253–255.

¹ Közli: KMVÍ II. 253.

² Schiller *Tell Vilmosában* az elnyomott svájciaknak kalapot kell emelni Gessler helytartó e célból elhelyezett kalapja, a Habsburg-uralom jelképe előtt.

³ Mindkét részről (francia).

⁴ Hibásnak mutatkoznak (francia).

⁵ Andrej Andrejevics Gromiko szovjet külpolitikus. Követségi tanácsos, majd 1943–1946 között nagykövet Washingtonban. 1946–1948 között a Szovjetunió képviselője a Biztonsági Tanácsban, 1946–1957 között külügyminiszter-helyettes, 1957–1985 között külügyminiszter, 1985-től 1988-ig a Legfelsőbb Tanács elnöke. 1973–1988 között a Politbüro tagja. Károlynak, mint memoárjából kitűnik, később sem volt jobb véleménye róla.

⁶ 1942-ben a szövetségesek megszállták a nácibarát tendenciák miatt megbízhatatlan semleges Iránt. A Vörös Hadsereg által megszállt északi részt nagyrészt azeri törökök lakták, vagyis a szovjet-azerbejdzsániakkal rokon nép, s a Szovjetunió a status quo alapján a területet a háború után is meg akarta tartani. Az angolszász hatalmak kemény ellenállása azonban végül a terület feladására kényszerítette Sztálint.

232. KÁROLYI MIHÁLY VARGA BÉLÁHOZ

(London, 1946. április 23.)

Elnök Úr!

Nagyon köszönöm szíves sorait és a mellékelt 1946. II. törvénycikket, valamint az ezzel kapcsolatos nemzetgyűlési tárgyalások anyagát.¹

Mély megilletődéssel olvastam levelét és a mellékelt írásokat. Kérem, Elnök Úr, tolmácsolja a magyar nemzetgyűlésnek legmelegebb köszönetemet az engem ért nagy megtiszteltetésért, amire holtom napjáig büszke leszek. Megrendülve fogadtam a magyar nép nemes megnyilatkozását, és csak azt kívánom, hogy a sok szenvedés után a magyar nép tovább haladjon a megkezdett úton és találja meg a helyét a haladó szellemű népek táborában.

Nemsokára személyesen fogok a magyar nemzetgyűlés színe elé járulni. Nagy pillanat lesz ez számomra. Ezért a pillanatért érdemes volt huszonhét esztendeig várni.

Kérem, fogadja, Elnök úr, őszinte nagyrabecsülésem nyilvánítását.

PIL 704. f. 130. ó. e. (másodpéldány). Közli: KMVÍ II. 252.

¹ Ezek szövegét közli: *KMVÍ II. 423–438*.